

PAPER DETAILS

TITLE: FRANÇOIS GENY VE HADSI HUKUK

AUTHORS: Rahmi ÇOBANOGLU

PAGES: 264-280

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/96513>

FRAN

Hukukta hadsiy
çois Géný'dir ¹. Gén
tamamliyan eklektik

Filhakika Gény, id
şayan realite ile hiçbir
veren tecrit ve tamimir
bir vasıtaya müracaat
geldiği kanaatindedir. O
bir his, bir zekâ ve bir
ameliyeden, kısaca, ker
karşısına koyan insanın
yaşamak üzere onun iç
diği zaman aklen idrak
tamamiyeti içersinde k
susunda sadece devamlı

metodunun beşerî te
 ğunu ileri sürmek s
 duğunu söyleyebiliriz
 derin bir görüşün m
 zihniyeci metodu gö
 «impressionniste» ve
 beşerî tefahhusun k
 maliktirler ve eğer k
 kolaylıkla ileri sürü
 varlıkların mantığı»
 larındandır.

Göny'nin eklekt

edilmiş bir nevi bilgi m
veçhesi» olarak görüleb

Gény bu eserinde s
telâkki edilen objektif
maktadır. Objektif huku
sa o, sadece, tatbikatta
tir?... Nihayet o, bunla
dır?...⁸ Bir bakıma, müs
yanın mahiyetine uyduğ
dana getirildiğini tâyin
rebilmek için, Gény, tah
bas yurmaktadır

İlim, teknik, me
 tenakız olan mefhum
 kak ki, çok güç bir
 sebeple, içtimaî uzv
 gelebilecek kaideleri
 lüyor. Zira böylelik
 değilse bile, hattı
 imana göre tasdik
 de esaslı bir noktad
 Géný, hukukî realit
 ileri sürmüş değildir

delerimizi yâni müsbet
bu vâkıaların rasyonel

Gény, geniş bir ta
bütün hukukî sistemler
hukuka başlıca istikam
tarihî, aklî ve ideal mî

a) *Gerçek veya ta*

Bunlar iklim, ülke
yapısı, psikolojik haller
içinde bulunduğu fiilî s
hukuk kaidelerini doğr

surette hazırlanmas
ne alacak aklî bir m

Bu mûta, aklın
klâsik tabiî hukuku

Aklın, hukuk k
raç etmiş olduğu bü
liyet sahası içersine
itibarile, aklın tatbi
lir ²⁷.

Filhakika Gény
insan tabiatı tarafı

da bize bir fikir vermiş
tabiî, tarihî ve aklî m
herbiri üzerinde tesir i
sına, oldukça müphem
al bir mûta vardır. E
müteallik bütün beşerî
realiteleri, rasyonel şa
leri değil, âmmе hiss
sürmüş olduğu taleple
betlerin arzu edilir s
müncer olur. Netekim
ve hısum akraba arasın

tüisyonizmine tekabül
eklektizmi, ideal m
da da, yine Bergson

Eğer, Géný, bu
memiş olsaydı, belki
kil eden içtimaî bas
kün olurdu. Filhal
vecibenin esas kayn
teği veya dâveti, na
nuyorsa, Géný'nin
eder ve kahraman
vanılmış bir dâvet

madıkça, mühim bir il
kı görememiştir. Hattâ
neticesi olarak, ilimle
getirmiş sayılamaz. Fi
harekete sağlam mesn
realitenin objektif bir
sındaki tefrikin iyice b
rette meydana getiril
Onu, daima bir nazariy
nik, ilmin tatbikî bir l

Kralyevitch, Géný

tile bulukun obâesi b

maz. Bu sebeple, gerc
bulunan yeri görebilm
bilgi vasıtası olarak
için de umumiyetle bi
de, hukukun, tanzim
siyona sahip bulunduğ
li içtinap olur.

Şüphesiz burada,
dahilinde ve muayyer
kil edebileceği ve diğ
her şeyi tanzim ettiği

ce hukuka ait bir keyf
 getirmiş olduğu bütün
 olan'ın kendine has ve
 tur. Hülâsa hukuk,
 Géný'nin bu üçüncü m
 Aklî olan'ın hukuka m
 ahval ve şeraite bağlı
 ana tâbidir. Vâkıiala
 mantık ve bir ahlâka

Bundan başka, ra
 ğildir. Filhakika, on
 vardır : Bir taraftan k

bilecek taraflarını tes
 lâzımgelir. Filhakika,
 dan, bizatihi gerçek ve
 tarihin bir neticesi gö
 nin, bunlara rağmen,
 azzuvuna müncer olac
 azzuvuna müteallik an
 de müdrikenin şartlar
 tir. Halbuki Gény, aşı
 bu mümkünse, ondan
 mûtalar üzerine tesir

Aklî mûta, Gény'nin
duĝu hatayı gösteriyo
meş'uldür.

Nihayet, Gény'nin
etrafında meydana get
bir prensip, ilmî siste
halde, Gény'nin sistem
nafiz fikirler vasıtasile
zariyesinin, hukuk m
diğer bütün hukukî te

Hülâsa Kralyevitc
üslûpla ifade edilmiş

içersine yerleşmek ve
maktadır. Böylelikle,
mütehavvil realite ile
tına kadar içimizde ya
tine nüfuz edilebilecek
doktrininin gayesi, bu
tirmekten ibarettir. A
kavramak, zekâya ise
olduğundan, bu doktri
fonksiyonu ise hukuk
Ancak, Gény'nin

Aklî mûtanın üçü
teremliği prensibinin
yete, hürriyet prensib
kir, matbuat ve cemiy
kan esaret müessesese
hususlara ve nihayet
icabatından olarak, fe
yeti esasına tesadüf

Prensipier, husus
anlaşılır bir hale gel
azalmaktadır. Fragu
bir şey varsa, o da, a

lî mûta da kendi dahil
nin zirvesinde, Ulpian'ın
da ifade ettiği esaslar
bölümü de kıymetlerin
zı kısımlara ayrılır. M
lunan birinci derece da
sı birinci mevkii işgal
gibi, bu esasın zarurî m
ce» prensipleri gelir ve
retle, ilânihaye devam
diliyeti veya faaliyetin
hî nizamı andıran evr